

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/24-10195
Otsuse kuupäev 29.12.2024
Komisjoni koosseis Taavi Hein

Tarbija
Kaupleja DPD Eesti AS (10092256)

Tarbija nõue 140,88 euro hüvitamine, nõue koosneb transpordi ees tasutud summast 50,73 eurot ja kauba eest tasutud summast 90,15 eurot.

Resolutsioon:

1. Jätta tarbija avaldus rahuldamata.
2. Kui vaidlevad pooled ei nõustu komisjoni otsusega, siis on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija tellis 23.05.2024 DPD kodulehel paki transpordi Hispaaniast (Murcia) Eestisse (Pärnu). See pakk läks kaduma, hiljem siiski leiti üles. Pakk saabus kahjustatuna.

DPD poolt 28.06- saadetud kahjukäsitluse raporti, millest on näha, et purgid on katki. Tegemist on plekkpurkidega. Tarbija ei saa aru, millist jõhkrust pidi selle paki käitlemisel tarvitama, et need katki läheksid.

Pakk võeti Tarbijalt kullerteenuse osutamiseks vastu, ülekaalu ei mainitud. Tarbija leiab, et Kaupleja vastutab kahjus tekitamise eest.

Tarbija on esitanud ka teise avalduse Kaupleja vastu samal päeval teise pakki saatmisel tekkinud kahju osas (menetlus 19-1/24-10279)

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja Tarbija avaldusega ei nõustunud.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, olles tutvunud vaidluse aluseks olevate asjaolude, poolte seisukohtade ning tõenditega, jätab tarbija avalduse rahuldamata põhjusel, et osaline kauba hävimine oli tingitud kauba mittevastavast pakendamisest ning kaupleja juhiste eiramisest.

Kaupleja ja tarbija on sõlminud rahvusvahelise autokaubaveolepingu CMR art 1 p 1 ning VÕS § 774 lg 1 tähenduses, millest viimast saab kohaldada vaid ulatuses, mida ei reguleeri CMR (vt RKTko 19.12.2012 otsuse nr 3-2-1-165-12, p 15). VÕS § 774 lg 1 sätestab, et kaubaveolepinguga kohustub üks isik (vedaja) teise isiku (saatja) ees vedama vallasasja (veos) sihtkohta ning andma selle üle kolmandale isikule (saajale). Saatja kohustub selle eest maksma vedajale tasu (veotasu).

Tarbija on esitanud komisjonile tõendina tellimuslehe, millelt nähtub, et tarbija on tellinud Hispaaniast kokku 9 plekkpurki (oliivi)tooteid, mille vedamise tellis kauplejalt. Tarbija väidab, et kahe plekkpurgi sisu hävis selliselt, et ühe purgi kaas tuli pealt ning teisel purgil oli sügav mõlk, mistõttu oli kahel purgil jooksnud vedelik välja. Tarbija on esitanud tõenduseks komisjonile fotod kahjustatud kaubast. Üheksa purgi maksumus oli kokku 90,15 eurot.

Ühtlasi on tarbija esitanud kaupleja vastu täiendava kahju hüvitamise nõude summas 50,73 eurot, mis seisnes transpordikulul.

CMR artikkel 17 p 1 sätestab, et vedaja vastutab kauba täieliku või osalise kaotsimineku või vigastamise eest kauba veoks vastuvõtmise hetkest kuni üleandmise hetkeni, samuti kauba kohaletoimetamisega mis tahes viivitamise eest.

CMR artikkel 17 p 2 sätestab, et vedaja vabaneb vastutusest, kui kauba kaotsimineku, vigastamine või kohaletoimetamisega viivimine toimus nõude esitaja ebaõige tegevuse või hooletuse tõttu; nõude esitaja poolt antud juhiste tagajärjel, mida ei olnud ajendanud vedaja ebaõige tegevus või hooletus; kaubale omasest defektist või asjaoludest, millest vedaja ei võinud hoiduda ja mille tagajärge ta ei suutnud vältida.

Selle tõendamine, et kauba kaotsimineku, vigastamine ja kohaletoimetamisega viivimine oli esile kutsutud artikli 17 punktis 2 toodud mõne asjaolu tõttu, lasub vedajal, kelleks praegusel juhul on kaupleja.

Kaupleja on lahendanud tarbija suhtes kahju käsitlemise ning tuvastas, et kaup oli raskem, kui kaupleja poolt kehtestatud tingimuste järgi oli lubatud. Kaupleja on avaldanud, et saadetis ei pidanud tavapärasele käsitlemisele vastu. Tavasaadetisi sorteeritakse mehaaniliselt liinil ning need peavad vastu pidama korduvatele ümberladustamistele ja sorteerimisliini käsitlemisele (sh vibratsioonile ja kuni 80 cm kõrguselt kukkumisele). Saadetised kaaluga alates 31,5 kg tuli pakendada alusele selliselt, et kaup on aluse küljes kindlalt kinni. Praegusel juhul tuvastas kaupleja, et kaup kaalus 44,25 kg. Tarbija ei ole iseenesest nendele faktidele vastu vaieldnud ning on vaikinisi nõustunud, et kauba kaal ei vastanud kaupleja maksimaalsele määrale tavatingimustes vedamiseks.

Kuivõrd kaup ei vastanud kaupleja kehtestatud nõuetele, siis tuleb komisjoni hinnangul pidada võimalikuks, et kogu lasti kukkumine võis osa purke purustada, eelkõige purgid, mis võisid jääda kukkumisel kogu kauba raskuse alla. Kui kaup kukub ca 80 cm kõrguselt ning on 12,75 kg raskem viimasest piirist, millest alates tuleb kaup pakendada kinnitatuna alusele (31,5 kg), siis võiski kauba käsitlemisel kahe purgi sisu hävitada. Kaupleja ei ole kehtestanud kauba raskusele piire

sisutühjalt. Kui kaup ületab kaalult kaupleja seatud piire ega vasta pakendamise juhiste, siis tuleb arvestada, et kaup võib hävida. Ühtlasi ei ole põhjendatud kaupleja väited, mille kohaselt pidanuks kaupleja tarbijat eraldi teavitama kauba kaalust. Ka tarbijal on kohustus olla hoolas ning tutvuda enne kauplejaga lepingu sõlmimist viimase poolt kehtestatud tüüptingimustega. Kuivõrd poolte vahel tüüptingimuste kehtivuse üle vaidlus puudub, siis komisjon tüüptingimuste kehtivust eraldi ei hinda. Tarbija valitud transpordipakend ei olnud piisav kauba sisu kaitsemiseks liinikäsitlel.

Tarbija võib võlaõigusseaduse (VÕS) § 115 lg 1 ning §-de 127 ja 128 alusel nõuda kahju hüvitamist, kui on täidetud eelkõige järgmised üldised eeldused (vt ka Riigikohtu 20. märtsi 2012. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-5-12, p 27):

- kaupleja on kohustust rikkunud (VÕS § 115 lg 1);
- kaupleja vastutab lepingu rikkumise eest (VÕS § 115 lg 1), st rikkumine ei ole VÕS § 103 lg 1 järgi vabandav;
- tarbijale on tekkinud või tekib kahju (VÕS § 127 lg 1, § 128);
- kahju on hõlmatud rikutud lepingulise kohustuse kaitse-eesmärgiga (VÕS § 127 lg 2);
- kahju oli rikkumise võimaliku tagajärjena kauplejale lepingu sõlmimise ajal ettenähtav, v.a kui kahju tekitati tahtlikult või raske hooletuse tõttu (VÕS § 127 lg 3);
- rikkumise ja kahju vahel on põhjuslik seos (VÕS § 127 lg 4).

Põhimõtteliselt peab kõiki kahju hüvitamise nõude aluseks olevaid asjaolusid tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) § 230 lg 1 esimese lause järgi tõendama tarbija. VÕS § 103 lg 1 teise lause järgi eeldatakse siiski, et kohustuse rikkumine ei ole vabandav ja kaupleja peab kahju hüvitamise kohustusest vabanemiseks tõendama, et rikkumine oli vabandav. Praegusel juhul vabanes kaupleja vastutusest CMR-i alusel. Vääramatü jõu aluseks olevaid asjaolusid komisjon tuvastanud ei ole.

Komisjon ei ole ka tuvastanud, et kaupleja oleks mistahes lepingulist või seadusest tulenvat kohustust rikkunud ega ka seda, et tarbijale sai kahju üldse tekkida tarbija poolt näidatud ulatuses.

VÕS § 127 lg 1 kohaselt on kahju hüvitamise eesmärk kahjustatud isiku asetamine olukorda, mis on võimalikult lähedane olukorrale, milles ta oleks olnud, kui kahju hüvitamise kohustuse aluseks olevat asjaolu ei oleks esinenud.

Asja hävimisest või kaotsiminekest tekkinud kahju hüvitamise kohustuse olemasolu korral tuleb maksta hüvitis, mis vastab uue samaväärse asja soetamiseks tehtavatele mõistlikele kulutustele (VÕS § 132 lg 1, esimene lause). Seega saanuks tarbija esitada kaupleja vastu kauba kahjustumisele tuginedes nõude vaid kahe purgi osas, mille sisu hävis. Ühelgi juhul ei oleks põhjendatud tarbija nõue kogu üheksa purgi maksumuse hüvitamises, kui üheksast purgist seitse ei hävinud (purkidel esines vaid muljumist).

Lähtudes eeltoodust, on põhjendamatult ka tarbija nõue hüvitada transpordi maksumus.

Komisjon jätab tarbija avalduse rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Taavi Hein

/allkirjastatud digitaalselt/